

11. Bizonytalanságok, a továbbiakban vizsgálandó kérdések meghatározása

11. BIZONYTALANSÁGOK, A TOVÁBBIAKBAN VIZSGÁLANDÓ KÉRDÉSEK MEGHATÁROZÁSA

A bizonytalanságok jelen tevékenységnél eltérnek az új tevékenységek esetében általában felmerülő bizonytalanságoktól. A hatásvizsgálatok többségében a tervezett műszaki megoldások környezeti hatásai, a környezetállapot változások csak kisebb vagy nagyobb bizonytalansággal ítéltethők meg. Ennek oka általában kettős:

- az egyik oka az előrebecslések bizonytalansága, ami adódhat pl. a tervek és a kivitelezés esetleges eltéréseiből, a háttérterhelések pontatlan ismeretéből;
- a másik ok az, hogy gyakran a jelen állapot sem ismert kellőképpen, a háttérterhelések mérésekkel általában nem dokumentáltak.

Jelen esetben az üzemidő hosszabbítás után az erőmű szinte egy az egyben a jelenlegi műszaki jellemzőkkel, technológiai megoldásokkal fog üzemelni. A háttérterhelések változásának a vizsgált telephelyen kicsi az esélye. Ráadásul a jelen állapot – főként radiológiai szempontból - rendkívül sok méréssel dokumentált. Így a várható környezetállapot változás jóval pontosabban jelezhető előre, mint általában.

A jelen állapottal várhatóan közel azonosak lesznek a tervezett üzemidőn túli működés hatásai is, így ezeket a jelen állapotról vonatkozó mérési eredményeket lehetett az előrebecsléseknél, mint várható hatás alkalmazni.

Az erőmű üzemidő hosszabbításhoz szükséges előzetes környezeti tanulmány készítéséhez alapvetően a PA Rt. „Paksi Atomerőmű élettartam hosszabbításának megvalósíthatósági elemzése” (VEIKI, 2000.), Paksi Atomerőmű 1-4. blokk Végleges Biztonsági Jelentés (ETV-ERŐTERV Rt., 2003.) és a jelenleg is folyó telephely-jellemzési program jelentései szolgáltattak kiinduló anyagként. Ezek mellett törekedtünk minden olyan referencia és háttérstudomány felhasználására, amely a paksi telephely környezeti állapotára, jellemzőire és az erőmű fejlesztéseinek és beruházásainak ismertetésére vállalkozott.

Az előzetes hatástanulmány készítése során maradtak olyan nyitott kérdések, melyek vagy a részletesebb vizsgálatok hiányában jelen fázisban nem válaszolhatók meg, vagy jelenleg csak bizonytalansággal becsülhetők. Ennek ellenére elmondható, hogy **az előzetes környezeti tanulmány eredménnyel zárult, hiszen a vizsgált hatótényezők és hatásfolyamatok egyike sem mutatott olyan környezeti terhelést, mely az erőmű tervezett üzemidő hosszabbítást az adott telephelyen kizárná.**

A **nyitott kérdésekre** természetesen a részletes hatástanulmány készítésekor vissza kell térni. Ezek a következők:

- Az előzetes tanulmányban elvégzett vizsgálatok alapján a telephelyre vonatkozó földtani és hidrogeológiai kép pontosításra, illetve finomításra szorul. Ezért a részletes környezeti hatástanulmány elkészítéséhez a földtani és hidrogeológiai modellt kívánunk készíteni.
- Szükségesnek tartjuk a még be nem fejezett telephely-jellemzési program feladatainak elvégzését. Hagyományos környezeti elemek szempontjából ide tartozik a lokális klímaváltozás felmérése, valamint az erőmű felszín alatti vízbázisokra

gyakorolt hatásainak kutatása. Radiológiai szempontból szükséges az élővilág sugárterhelésére, valamint a felszíni vizek trícium terhelésére vonatkozó vizsgálatok értékelés is.

- A telephely-jellemzési program vízbázisokra gyakorolt hatásokra vonatkozó részének kiegészítésére javasolható egy hidrogeológiai modell. Ennek célja a Duna parti szűrésű vízbázisainak utánpótlódási viszonyait bemutatni különböző vízszinteknél.
- Szükséges lehet egy alacsony vízállásnál és vízhozamnál elvégzett termovíziós légifelvétel elkészítése a hőterhelés extrém viszonyok közötti elkeveredésének feltérképezésére.
- Tovább kell vizsgálni a mélységbeli (függély menti) hőmérsékletváltozásokat, a Dunán a hőterhelés hatásterületének pontos lehatárolása érdekében
- Be kell fejezni – Bács-Kiskun megyei területre kiterjesztve – az elkezdett közegészségügyi vizsgálatokat, mely a részletes környezeti hatástanulmány szükséges tartalmi eleme
- Terjedési számításokkal kell vizsgálni a levegővédelmi szempontból legveszélyesebbnek minősülő nem nukleáris üzemzavar hatásait.